

Stanowisko ws. poprawek Senatu do ustawy o związkach metropolitalnych (ZM)

Poprawki uchwalone przez Senat w zakresie finansowania ZM, na podstawie wniosku przejętego przez jednego z senatorów od przedstawiciela MF, głosami głównie opozycji (zał.), są **bezzasadne**. Zawarte w uzasadnieniu **nieprawdziwe** argumenty wprowadzają w błąd.

UZASADNIENIE

1. Ustawa o związkach metropolitalnych (u.z.m.) w wersji uchwalonej przez Sejm wprowadza **NOWE ZADANIA** dla podmiotów zarządzających obszarami metropolitalnymi. Cztery spośród nich, wymienione w **art. 12 ust. 1** oraz zapisane w postaci istotnych zmian w ustawach działowych, mają kluczowe znaczenie:

- **polityka rozwoju** obszaru metropolitalnego (art. 12 ust. 1 pkt 2 oraz art. 67 u.z.m. – zmiany w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju), w tym koordynacja polityk rozwoju uczestników ZM,
- **koordynacja polityki przestrzennej** gmin tworzących związek metropolitalny (ZM), w powiązaniu z polityką rozwoju (art. 12 ust. 1 pkt 1 oraz art. 64 u.z.m., w tym cały nowy rozdział 2a w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym),
- **metropolitalny transport publiczny** – najbardziej kosztochłonne spośród nowych zadań, obecnie nierealizowane (poza inwestycjami, finansowanymi głównie z funduszy strukturalnych UE, lecz bez środków na funkcjonowanie tego transportu) (art. 12 ust. 1 pkt 3 oraz art. 70 u.z.m. – zmiany w ustawie o publicznym transporcie zbiorowym, w tym nowy rodzaj przewozów „metropolitalne przewozy pasażerskie”),
- opiniowanie **przebiegu dróg** krajowych i wojewódzkich na obszarze ZM (art. 12 ust. 1 pkt 4 oraz art. 48 pkt 2 u.z.m. – zmiany w ustawie o drogach publicznych).

Dopiero **inne zadania**, które ewentualnie przekażą ZM gminy, powiaty albo samorząd województwa, na podstawie **art. 12 ust. 2** u.z.m., mogą zostać uznane za realizowane dotąd przez JST tworzące ZM.

2. Uzasadnienie dołączone do uchwały Senatu, zawiera n/wym. **nieprawdziwe stwierdzenia**:

a) *Izba proponuje zastąpienie źródła finansowania związku metropolitalnego, jakim jest udział w podatku dochodowym od osób fizycznych zamieszkałych na obszarze tego związku, **nowym źródłem - dotacją** z budżetu państwa. Dotacja ta będzie przyznawana na dofinansowanie realizacji zadań, które związek będzie realizował z mocy ustawy, a **które przed utworzeniem związku wykonywały jednostki samorządu terytorialnego wchodzące w skład związku. (poprawki nr 2 i 11)***

Po pierwsze – **z mocy ustawy** ZM wykonuje **wyłącznie nowe** zadania, których dziś **nie wykonują** JST wchodzące w skład związku, co wykazano powyżej.

Po drugie – nowe zadania powinny mieć **stabilne i stałe źródło finansowania**, a nie uznaniową dotację celową na pięć lat. Nowe zadania są **na stałe, a nie na 5 lat**.

Po trzecie – zadania ZM, które były dotąd realizowane przez inne JST, to **NIE SĄ** zadania realizowane z mocy ustawy (art. 12 ust. 1), tylko na mocy ew. zawartych porozumień (art. 12 ust. 2). Jeśli jednak rząd chce na te zadania przeznaczyć dotację celową przez 5 lat, to nic nie stoi na przeszkodzie – umożliwiają to obecne przepisy ustawy o finansach publicznych.

b) *Zmiana sposobu finansowania **nie zmniejszy wsparcia** z budżetu państwa dla związku metropolitalnego.*

To oczywista nieprawda – maksymalny limit tymczasowej dotacji („wsparcie”) to 180 mln. rocznie, podczas gdy 5 % udziału w PIT (faktyczne finansowanie) – w zależności od liczby i wielkości utworzonych ZM – może być znacząco większy od tej kwoty, choć nie jest z góry zdefiniowany. Ponieważ obszary, o których mowa, są wstępnie zdelimitowane, twórca tej poprawki mógłby łatwo oszacować jej potencjalne skutki.

zał.: wyniki głosowania Senatu nad poprawką zmieniającą finansowanie ZM:

SENATOROWIE						
Dnia 01-10-2015 godz. 16:11:58						
Ustawa o związkach metropolitalnych Poprawka 2, 12						
Za: 40 Przeciw: 38 Wstrzymało się: 1 Nie głosowało: 20						
Klub/Koło	Liczba czł.	Głosowało	Za	Przeciw	Wstrzymało się	Nie głosowało
Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska	57	45	11	34	0	12
Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość	32	26	25	1	0	6
Koło Senatorów Niezależnych	4	4	1	2	1	0
Senatorowie niezrzeszeni	3	2	2	0	0	1
Klub Parlamentarny Zjednoczona Prawica	1	1	1	0	0	0
Klub Parlamentarny Polskiego Stronnictwa Ludowego	2	1	0	1	0	1

oprac. Andrzej Porawski, sekretarz Komisji Wspólnej Rządu i ST

w ramach konsultacji telefonicznych i mailowych w dniu 7 października 2015 stanowisko poparli:

Hanna Zdanowska, prezydent Łodzi,

Jacek Majchrowski, prezydent Krakowa,

Krzysztof Żuk, prezydent Lublina,

Rafał Bruski, prezydent Bydgoszczy.

Paweł Adamowicz, prezydent Gdańska,

Jacek Karnowski, prezydent Sopotu,

Zygmunt Frankiewicz, prezydent Gliwic,

Michał Olszewski, wiceprezydent Warszawy.

Poznań, 7 października 2015 r.